

Kadernota Kunst & Cultuur
gemeente Assen 2021 – 2024

--- CONCEPT 23 DECEMBER 2019 ---

Ik cultuur
Jij cultuurt
Wij culturen
Jullie culturen
Assen cultuurt

“Cultuur is de zuurstof van de samenleving, zonder kunst en erfgoed verstikt zij. Cultuur doet een appel op onze verbeeldingskracht. Kunst en erfgoed komen voort uit creatief denken en handelen, en inspireren op hun beurt ook weer tot creativiteit. Kunstwerken en gebouwen uit heden en verleden, voorstellingen, concerten, films, boeken en vele andere culturele uitingsvormen laten ons kennismaken met andere werelden en denkbeelden en plaatsen daarmee onze eigen normen en waarden in een breder perspectief.

Cultuur biedt ook een emotionele vrijplaats. Cultuur kan gevoelens van ontroering, troost en ontspanning veroorzaken, of juist walging, angst of medelijden oproepen. Kunstenaars zijn dé vertellers en verbeelders van onze samenleving. Cultuur kan ons verbinden, raken, veranderen en verwonderen.”

(Uit: Advies Cultuurbestel 2021 – 2024, Raad voor Cultuur)

Inhoud

Inleiding	3
1.Waarom vinden we kunst & cultuur belangrijk?	4
2.Gemeente en cultuurbeleid	6
3.Vertrekpunt	8
Hoe staan we ervoor?	8
Assen 2020 – 2024	9
Maatschappelijke ontwikkelingen en trends	10
Ontwikkelingen cultuurbeleid rijk en provincie.....	10
Conclusie	11
4.Wat willen we?	12
1. Kunst & cultuur voor en door iedereen	12
2. Spraakmakende provinciehoofdstad van Drenthe	12
3. Kinderen en jongeren groeien op met cultuur	12
4. Met kunst & cultuur meer bereiken.....	12
5.Hoe gaan we onze ambities waarmaken?	13
Beleidsdoelen	14
Uitgangspunten per sector	16
Voldoende ambtelijke capaciteit bij de gemeente	18
Financiering	18
6.Financiën	21
7.Vervolg en planning	21

1. Inleiding

In deze nota presenteren we u de kaders voor het gemeentelijk cultuurbeleid voor de komende jaren. U leest wat het gemeentebestuur belangrijk vindt, wat we willen bereiken en hoe daar we samen met de culturele partners aan willen werken.

Belangrijke culturele taken van de gemeente zijn te zorgen voor goede basisvoorzieningen, en mogelijkheden voor kinderen om hun talenten te ontdekken en te ontwikkelen. Zo creëren we voorwaarden om – als maker of consument – een leven lang van cultuur te genieten en zo ons leven te verrijken. Maar de betekenis van cultuur reikt veel verder dan het persoonlijke. Cultuur verbindt en activeert. Op veel gemeentelijke beleidsterreinen kunnen culturele activiteiten een cruciale rol spelen bij het realiseren van maatschappelijke en economische doelen: een levendige binnenstad, leefbare wijken, vitale ouderen, gezonde kinderen en evenwichtige jongeren, interculturele ontmoetingen, een aantrekkelijk vestigingsklimaat... zonder cultuur geen succes.

In de kadernota Kunst & Cultuur proberen we al die verschillende aspecten van gemeentelijk cultuurbeleid in samenhang te bezien. We stellen ons de vraag hoe we onze energie en beperkte middelen optimaal kunnen inzetten voor Assen en de Assenaren en hoe we vorm kunnen geven aan samenwerking met meerwaarde.

Na besluitvorming over deze kadernota zullen we met de culturele partners afspraken maken over hoe we aan onze nieuwe ambities en uitgangspunten in de praktijk gestalte gaan geven. Die afspraken leggen we vast in een (of meerdere) uitvoeringsnota(s). De nieuwe afspraken worden dan van kracht op 1 januari 2021. 2020 is zodoende een overgangsjaar, waarin we weliswaar formeel het lopende beleid voortzetten, maar waar mogelijk alvast met elkaar invulling willen geven aan onze nieuwe ambities. 'Meer en beter samenwerken' is er één van. Daarmee beginnen we direct.

Deze nota is tot stand gekomen in samenspraak met culturele instellingen, verenigingen en andere betrokkenen uit de Asser samenleving. Zij hebben ons rijk gevoed. Waarvoor nogmaals dank.

De opbouw van deze nota

Deze nota gaat over wat de gemeente wil met Kunst & Cultuur. Daaraan vooraf gaat de vraag waarom we Kunst en Cultuur belangrijk vinden. Die vraag beantwoorden we in *hoofdstuk 1*. De tweede vraag (*hoofdstuk 2*) is die naar de rol en mogelijkheden van de gemeente in het cultuurbeleid, mede in relatie tot die van andere overheden. In *hoofdstuk 3* geven we een schets van hoe Assen er momenteel voorstaat. Waarover zijn we tevreden, wat zouden we graag anders zien? Hoe verandert Assen en waarmee moeten we verder rekening houden? Na deze inleidende hoofdstukken formuleren we dan in *hoofdstuk 4* onze ambities: waaraan willen we dat Kunst & Cultuur in Assen bijdraagt? In *hoofdstuk 5* leest u vervolgens hoe we onze ambities waar willen maken; met nieuwe keuzes en accenten in ons gemeentelijk beleid en afspraken met de culturele partners. In de laatste hoofdstukken geven een beknopte doorkijk naar de financiën en de planning.

1. Waarom vinden we kunst & cultuur belangrijk?

Cultuur manifesteert zich in veel verschillende gedaanten: in kunst, creatieve industrie, media, maar ook in politiek en samenleving. Het vervult soms een zichtbare, maar veel vaker een onzichtbare sleutelrol in onze maatschappij. Cultuur is een van de bouwstenen van ontwikkeling op economisch, sociaal en politiek niveau. Elke verandering in onze samenleving is begonnen doordat iemand een idee kreeg. Een creatief idee over hoe dingen anders, beter, leuker, mooier zouden kunnen. Een sterke samenleving is een samenleving die creativiteit stimuleert, waardeert en de ruimte biedt.

In deze cultuurnota beschouwen we cultuur niet in de volle breedte. We hebben het vooral over 'kunst & cultuur', over artistieke activiteiten en uitingen; over toneel, dans, muziek, film, beeldende kunst, literatuur. Ook cultureel erfgoed en media rekenen we tot het gemeentelijke cultuurbeleid. Deze zaken vinden we belangrijk. Waarom? Omdat kunst & cultuur waarden creëren. Die waarden liggen op verschillende terreinen:

Artistiek

Kunst heeft waarde in zichzelf. Kunst voor de kunst. Kunst omdat de kunstenaar het maken moest. En waarvan anderen genieten. Schilderijen, beelden, muziek, verhalen, gedichten, voorstellingen... actueel of eeuwen oud. Mooi en de moeite waard.

Persoonlijk

De waarde van kunst schuilt ook in wat het persoonlijk voor ons betekent. Voor de toeschouwer, de luisteraar en de maker. Kunst stelt vragen, kunst geeft antwoorden. Kunst zet aan het denken. Zelf kunst maken stimuleert onze creativiteit en ontwikkeling. Kunst verruimt de blik en verrijkt de geest.

Maatschappelijk

Met de maatschappelijke waarde van kunst & cultuur doelen we op de bijdragen ervan aan een leefbare, tolerante, creatieve en flexibele samenleving. Door samen van kunst & cultuur te genieten. En door er samen mee bezig te zijn, in de vereniging of in de eigen woonomgeving. Kunst & cultuur verbindt; als het cement tussen de stenen.

Ruimtelijk

In Nederland leven we niet in een natuur- maar in een *cultuur*landschap. Architectuur, ruimtelijk ontwerp, kunst in de openbare ruimte; ze maken onze leefomgeving mooier, en maken het tot een leefwereld met een eigen identiteit, waarin we ons thuis voelen.

Historisch besef

Het heden begrijpen en de toekomst vormgeven kan niet zonder het verleden te kennen. Kunstwerken, monumenten, archieven en ander erfgoed ontsluiten ons verleden en helpen ons om onszelf beter te begrijpen en steviger te wortelen.

Economisch

Tot slot benoemen we hier de economische waarde van kunst & cultuur. Een stad met een rijk cultureel leven is een aantrekkelijke stad. Voor nieuwe bewoners, voor bezoekers en voor ondernemers. Succesvolle steden zijn culturele steden. De economische betekenis van kunst manifesteert zich ook in nieuwe producten: zonder aansprekend design geen succes.

De betekenis van kunst & cultuur manifesteert zich op vele terreinen. Niet afzonderlijk, maar altijd met

elkaar verweven. Daarvan moeten we ons bewust zijn. Discussies over de betekenis van kunst & cultuur lopen vast als we slechts één aspect bekijken. Het gaat om het geheel. Om wat kunst & cultuur aan moois oplevert, om wat het aan denkracht genereert, hoe het ons open stelt voor nieuwe ideeën en andere mensen, hoe het ons laat zien waar we vandaan komen en wie we zijn, hoe we er plezier aan beleven en hoe het ons leven verrijkt en onze stad sterker maakt. Of korter gezegd: hoe het bijdraagt aan ons 'Bruto Lokaal Geluk'.

2. Gemeente en cultuurbeleid

In dit hoofdstuk schetsen we in het kort het domein van het gemeentelijk cultuurbeleid. Wat rekenen we ertoe? En wat niet? Hoe verhoudt het zich tot rijks- en provinciaal beleid en hoe wordt – in grote lijnen – cultuur gefinancierd?

Begripsbepaling

Cultuur is alles wat mensen hebben bedacht of gemaakt. Van trechterbekers en hunebedden tot racemotoren en smartphones. Cultuur is ook of we wel of niet bidden voor bruine bonen en wat we aantrekken als we op visite gaan. Cultuur is dus een breed begrip. In engere zin is *cultuur* een synoniem van *kunst*: muziek, theater, dans, beeldende en literaire kunst, film, design en vormgeving. In het gemeentelijk cultuurbeleid hanteren we cultuur hoofdzakelijk in deze laatste beperktere betekenis. Daarom hebben we het vaak over 'kunst & cultuur'. Daarnaast rekenen we ook *cultureel erfgoed* en *media* tot het gemeentelijk cultuurbeleid.

Bemoeienis van de overheid

De overheid ondersteunt, faciliteert en subsidieert cultuur. Dat gebeurt op vier niveaus: rijk, provincie en gemeente en Europa. Sinds 2010 heeft met name de rijksoverheid fors op cultuur bezuinigd. Van cultuurinstellingen wordt verwacht dat ze meer zelf verdienen.

Rijk

Het rijk subsidieert instellingen van nationaal belang via de Basis Infrastructuur (BIS). Aanvullende subsidieert het rijk ook regionale initiatieven met boven-regionale betekenis. Verder zijn er ook veel rijksfondsen voor specifieke sectoren en/of doelen. Vaak geldt daarbij de voorwaarde dat lagere overheden ook bijdragen.

Provincie

De provincie ziet zichzelf als verantwoordelijke voor de spreiding en toegankelijkheid van cultuur en neemt daarbij vaak een regierol op zich. Dit kan zijn richting het rijk maar ook richting gemeenten. Er wordt vaak projectmatig samengewerkt met gemeenten, ook op bovenlokale voorzieningen. Het actuele beleid van de provincie Drenthe is erop gericht 'meer allianties' te smeden tussen cultuur en andere partijen, om op die manier de kracht van cultuur te gebruiken bij het oplossen van maatschappelijke vraagstukken. Bijvoorbeeld op het gebied van leefbaarheid, laaggeletterdheid, ouderen, integratie, vergroten van kansen op de arbeidsmarkt. Hetzelfde geldt voor doelen op ruimtelijk en economisch terrein (cultuurhistorische waarden, versterken vestigingsklimaat, bevorderen toerisme).'

Gemeente

De kerntaak van de gemeente is vooral het faciliteren en garanderen van voldoende aanbod aan basisvoorzieningen. Gemeenten faciliteren gebouwen en brede toegankelijkheid ervan voor haar inwoners en spelen in co-schap met andere overheden of partijen, een rol bij cultuureducatie en talentontwikkeling. Aanvullend kan gemeente meerwaarde creëren door inhoudelijk richting te geven, te prioriteren of samenwerking te bevorderen. Mede door het groeiend aantal vanuit het rijk overgedragen taken (WMO, Jeugdzorg) staan gemeentelijke cultuurbudgetten onder druk. Meer over het actuele cultuurbeleid van de gemeente Assen in het volgende hoofdstuk.

Europa

Het cultuurbeleid van de Europese Unie moet bijdragen aan de culturele verscheidenheid, interculturele dialoog, creativiteit en het stimuleren van internationale betrekkingen. Elk jaar organiseert de EU de

verkiezing van de culturele hoofdstad van Europa, in 2018 was dat Leeuwarden. Er zijn diverse Europese fondsen, waarvoor meestal geldt dat ook andere overheden een bijdrage keveren (co-financiering).

Geld voor cultuur

Geld voor cultuur is in ons land afkomstig uit vele verschillende bronnen. In willekeurige volgorde:

1) Eigen inkomsten

Culturele activiteiten genereren in de meeste gevallen zelf inkomsten uit de verkoop van kaartjes, producten, horeca en merchandising. Bij amateurkunst vormen ook de contributies van de leden een belangrijke inkomstenbron.

2) Private bijdragen

Een tweede inkomstenbron zijn de bijdragen van bedrijven en particulieren met een directere betrokkenheid bij het culturele initiatief, zoals sponsors, 'vrienden van' en via crowdfunding.

3) Stichtingen en particuliere fondsen

In de cultuursector zijn relatief veel stichtingen en particuliere fondsen actief. Bekend zijn het Prins Bernhard Cultuurfonds (Anjerfonds), het VSB-fonds, het Rabo-cultuurfonds en de BankGirolosterij. Hiernaast zijn er vele minder bekende en kleinere fondsen, dikwijls gericht op een specifieke sector, doelgroep of doel.

4) Overheid

Overheden (rijk, provincies en gemeenten en Europa) financieren cultuur op verschillende manieren; via vaste subsidies, via fondsen (voor specifieke disciplines, doelen), met opdrachten (1%-regeling) en projectmatig. Bij Europese en rijksfondsen geldt meestal als voorwaarde dat er ook andere partijen (lagere overheden) mee-financieren.

Bij verreweg de meeste culturele instellingen is er sprake van financiering uit meerdere bronnen; in uiteenlopende verhoudingen. Niet alle culturele instellingen/initiatieven hebben zelf genoeg expertise in huis om de weg te vinden. In Drenthe bieden momenteel diverse instanties in die zoektocht ondersteuning.

3. Vertrekpunt

Alvorens nieuwe ambities en kaders voor het gemeentelijk cultuurbeleid te formuleren is het goed kort stil te staan bij de actuele situatie. Dat hebben we gedaan op 16 oktober op de eerste discussiebijeenkomst over de nieuwe cultuurnota, waar zo'n 80 vertegenwoordigers van culturele instellingen en verenigingen in Assen hebben laten weten wat er volgens hun goed en minder goed gaat. Aanvullend zijn verdiepende gesprekken gevoerd met de culturele instellingen en anderen. Hieronder doen wij daarvan kort verslag. Daarbij realiseren we ons dat de waarde van deze 'analyse' betrekkelijk is, maar wel waardevol houvast biedt bij het kiezen van een nieuwe koers en een andere manier van werken. Bij het maken van die keuzes willen we ook rekening houden met te verwachten nieuwe ontwikkelingen in onze stad en de culturele (beleids)omgeving. Daarover meer in de laatste paragrafen van dit hoofdstuk.

Hoe staan we ervoor?

Een rijk aanbod

Assen heeft 'vele parels'. Er is veel waar Assenaren trots op zijn: de (grotere) culturele instellingen, de festivals en evenementen, de toenemende aandacht voor kunst in het basis- en voortgezet onderwijs, het rijke en gevarieerde amateurkunstleven, de vele initiatieven die er elk jaar weer opborrelen in Assen en omgeving. Welbeschouwd gebeurt er veel in Assen en omgeving.

Onbenutte kansen

Er gebeurt veel in Assen, er zijn veel 'creatieve makers' met veel 'culturele energie' – professionals en amateurs – maar er is te weinig samenhang. Het is los zand en geen stevig gebouw. Daardoor blijven kansen onbenut. Vanuit de gemeente is er in de achterliggende jaren (te) weinig aandacht geweest voor cultuur en de relaties met de culturele partners. Ook is er de laatste jaren in het cultuurbudget weinig tot geen ruimte geweest voor nieuwe initiatieven. Er is begrip voor de beperkte financiële ruimte bij de gemeente. Maar ook zonder extra geld kan er met meer betrokkenheid en inzet veel winst worden behaald.

Te weinig sturing en onduidelijk 'eigenaarschap'

De instellingen ontwikkelen hun beleid en programmering zonder heldere visie van en inhoudelijke sturing door de gemeente. Instellingen geven aan hier wel behoefte aan te hebben om toekomstgericht te kunnen programmeren. Instellingen vervullen een maatschappelijke taak, om vooraf en achteraf te kunnen beoordelen of en in hoeverre zij daarin slagen, zijn gezamenlijk geformuleerde kaders vereist. Ook is niet altijd duidelijk wat precies de kerntaken van verschillende instellingen zijn, en waar de 'domeingrenzen' liggen. Instellingen proberen e.e.a. wel onderling af te stemmen, maar ook hier is behoefte aan scherpere kaders.

Cultuurbudget

Het cultuurbudget van de gemeente Assen bedroeg in 2019 ca 10,5 miljoen euro. Bij instellingen die gehuisvest zijn in gemeentelijk vastgoed (DNK Podium Zuidgate en Garage TDI) worden de huurkosten mee gesubsidieerd en terugbetaald aan de gemeente*. In totaal gaat het om ca. 6,5 miljoen euro uit het cultuurbudget dat weer terugvloeit naar de gemeente als huur. Exclusief huisvestingskosten bedraagt de cultuurbegroting derhalve ca. 4 miljoen. De besteding van het grootste deel ligt jaarlijks vast; een klein deel is beschikbaar voor incidentele en/of nieuwe initiatieven.

* Deze methodiek is anders dan bij sport, waarbij de kosten van het vastgoed rechtstreeks ten laste komen van de gemeentelijke vastgoed-exploitatie.

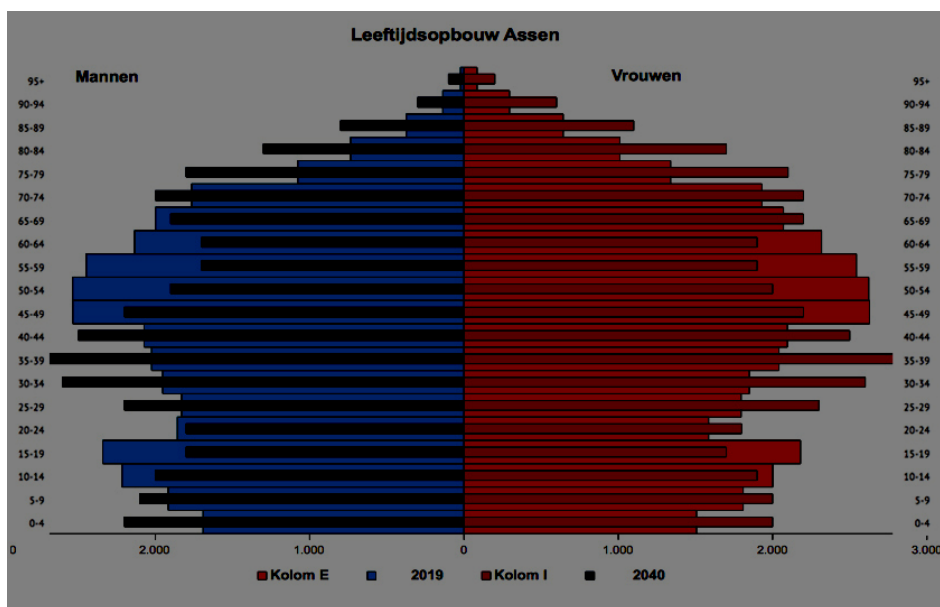

Assen 2020 – 2024

In deze nieuwe kadernota Cultuur formuleren we de ambities en uitgangspunten voor het cultuurbeleid 2021-2024. Dan is het goed nu alvast een beeld te schetsen van hoe Assen zich in die jaren zal ontwikkelen.

Groei

We verwachten dat de bevolking van Assen groeit van 69.000 in 2020 tot 71.000 in 2030 en verder naar 73.000 in 2040. In onderstaand diagram is die ontwikkeling per leeftijdscategorie in beeld gebracht.

Stad voor gezinnen

We zien dat er in Assen relatief veel kinderen wonen en dat er in de komende jaren nog meer bij zullen komen. In de leeftijdsgroepen 20-30 zien we een gat in de piramide. Jongeren trekken naar Groningen. Maar na de studie lijken ze weer terug te komen, want in de leeftijdsgroepen daarboven (jonge ouders) zien we weer een toename. Verder zien we dat ook in Assen het aantal 70+ers flink toeneemt.

Divers samengestelde bevolking

Van de Asser bevolking is ongeveer 86 % autochtoon en 14% allochtoon, waaronder 3,6% Molukkers. Veel Assenaren werken in de zorg en in de dienstverlening. Relatief weinig in de industrie en bouw. Het gemiddelde huishoud-inkomen in Assen ligt iets onder het Nederlandse gemiddelde. Als we kijken naar de spreiding van inkomens, dan zien we dat er in Assen in zowel de allerlaagste inkomensgroep (de eerste 10%) als de hoogste (de tiende 10%) minder mensen zitten dan gemiddeld in Nederland. Relatief veel inwoners van Assen zitten in de 'lagere middengroepen'. Assen heeft vijf wijken met meer 'laageletterdheid' dan landelijk gemiddeld.

Werkgelegenheid per sector	
Zorg	24%
Dienstverlening	22
Overheid	19
Handel en vervoer	16
Industrie	10
Recreatie en toerisme	5
Bouw	4
Landbouw	<1

Gemiddeld besteedbaar gezinsinkomen (CBS)	
Nederland	47.500
Assen	45.200

Cultureel profiel

Op de discussieavond op 16 oktober is de aanwezigen gevraagd hoe zij het huidige culturele profiel van Assen typeren. Trefwoorden die eruit sprongen waren *Noordelijk, zuinig, kalm, traditioneel* en *gezinnen*. Gevraagd naar hoe dat profiel er over vijf jaar uit zou moeten zien klonken termen als *hoofdstad van Drenthe, vernieuwend, uitgesproken, dynamisch* en – opnieuw – *gezinnen*. Samengevat is de wens dat Assen nadrukkelijk een stad voor gezinnen blijft, maar dat het allemaal wel wat dynamischer en vernieuwender mag, passend bij de positie van Assen als hoofdstad van Drenthe.

Maatschappelijke ontwikkelingen en trends

Onze samenleving verandert. Waar deze veranderingen van betekenis zijn voor het kunst & cultuurbeleid, moeten we er rekening mee houden. We signaleren de volgende trends en ontwikkelingen:

- Door de opkomst van internetwinkels zal het fysieke winkeloppervlak, ook in de binnenstad, afnemen; hetgeen de ruimtelijke samenhang en aantrekkelijkheid van de binnenstad onder druk zet.
- Door de voortzettende digitalisering raken mensen met geringe digitale vaardigheden steeds verder achterop. Aan de andere kant biedt digitalisering ook allerlei nieuwe (creatieve en economische) kansen.
- In de samenleving is een groeiende aandacht voor diversiteit en inclusie van mensen die (vanwege geaardheid, identiteit, afkomst, lichamelijke of psychische beperking) 'anders' zijn dan de meeste anderen.
- In een 'grenzeloze wereld', waarin we op elk moment van de dag over alles wat er in de wereld gebeurt gevraagd en ongevraagd worden geïnformeerd, neemt de belangstelling voor de regionale cultuur en de eigen wortels toe.
- Ook in de sector Kunst & Cultuur nemen de (loon)kosten jaarlijks toe.

Ontwikkelingen cultuurbeleid rijk en provincie

In 2018 schetste het kabinet in *Cultuur in een open samenleving* het cultuurbeleid van het kabinet voor de jaren 2018-2021. De uitwerking van het cultuurbeleid gebeurt in vijf thema's:

1) Cultuur maakt nieuwsgierig (cultuureducatie); 2) Ruimte voor nieuwe makers en cultuur; 3) Een leefomgeving met karakter; 4) Cultuur is grenzeloos en 5) Een sterke culturele sector. Op deze thema's stelt het kabinet extra geld beschikbaar. Onder (veel) meer voor muziekonderwijs, diversiteit, creatieve industrie, volkscultuur en erfgoed. Het kabinet heeft ook geld beschikbaar gesteld voor regionale samenwerking. In Noord-Nederland heeft dat geleid tot het samenwerkingsverband We the North,

waarmee de deelnemers (provincies Groningen, Fryslân en Drenthe en de gemeenten Groningen, Leeuwarden, Emmen en Assen) de cultuur in Noord-Nederland en de interactie tussen stad en landelijk gebied willen versterken.

Momenteel (najaar 2019) werkt de provincie Drenthe aan een nieuwe provinciale cultuurnota. De provincie Drenthe zet in haar nieuwe beleidsperiode (2021-2024) grotendeels het huidige beleid voort, zoals geformuleerd in *De Verbeelding van Drenthe*, met accenten op cultuureducatie, een provinciebreed dekkend aanbod, en participatie & ontwikkeling. Tevens streeft de provincie ernaar om, samen met gemeenten en andere partners, de kracht van cultuur te gebruiken bij het oplossen van maatschappelijke vraagstukken. Bijvoorbeeld op het gebied van leefbaarheid, laaggeletterdheid, ouderen, integratie, vergroten van kansen op de arbeidsmarkt. Hetzelfde geldt voor doelen op ruimtelijk en economisch terrein (cultuurhistorische waarden, versterken vestigingsklimaat, bevorderen toerisme).

Conclusie

Ter afsluiting van dit hoofdstuk trekken we enkele conclusies. Allereerst dat Assen een rijk en gevarieerd cultureel aanbod kent, met veel waar we trots op kunnen zijn. Dat rijke aanbod danken we in sterke mate aan de inzet van de mensen in het culturele veld; de instellingen, de verenigingen en de makers van al dat moois. Als gemeente hebben we onze verantwoordelijkheid in de achterliggende jaren onvoldoende serieus genomen, waardoor er kansen gemist zijn en energie verloren gaat. We zien ook dat – mede door nieuw rijks- en provinciaal beleid – zich nieuwe kansen aandienen.

4. Wat willen we?

Als gemeente willen we helpen de voorwaarden te creëren voor een veelzijdig en inspirerend cultureel leven. Onze mogelijkheden en middelen zijn daarbij beperkt. Dat betekent dat we keuzes moeten maken. Wat vinden we belangrijk? Wat willen we bereiken? Hieronder formuleren we – zonder rangorde – vier richtinggevende ambities. Ze geven onszelf, de instellingen en andere partners houvast bij de keuzes in de verdere uitwerking van het cultuurbeleid in Assen.

1. Kunst & cultuur voor en door iedereen

Wij willen dat kunst & cultuur in Assen er is voor alle inwoners, in het centrum en ook in de woonwijken. Iedereen in Assen moet van kunst & cultuur kunnen genieten en er actief aan deel kunnen nemen. Dat vraagt een gevarieerd, toegankelijk en gespreid aanbod met extra aandacht voor mensen die uit zichzelf minder gemakkelijk aan het culturele leven deelnemen.

2. Spraakmakende provinciehoofdstad van Drenthe

We willen een cultureel profiel dat recht doet aan onze positie als provinciehoofdstad. Dat betekent dat Assen zich in het culturele aanbod positief onderscheidt van andere Drentse steden; net iets verrassender, prikkelender, vernieuwender. Een toegankelijke, vriendelijke middelgrote stad waar mensen uit de regio en uit andere delen van ons land graag naar toe komen om te ontdekken dat Assen leuker en mooier is dan ze dachten. Tegelijk blijft Assen Drents, met – naast de andere twee provinciehoofdsteden Groningen en Leeuwarden – een eigen herkenbaar karakter, waar de inwoners zich mee verbonden voelen en trots op zijn.

3. Kinderen en jongeren groeien op met cultuur

Als we kunst & cultuur belangrijk vinden, dan is het ook belangrijk kinderen al op jonge leeftijd kansen te geven zich cultureel te ontwikkelen. Jong geleerd is oud gedaan. Hierin willen we ons onderscheiden. Dat past bij ons karakter als familiestad. Assen is een fijne stad om in op te groeien. Goede en betaalbare woningen, leefbare wijken, een compleet onderwijsaanbod in een overzichtelijke en veilige stad met alle voorzieningen. En een stad met bovengemiddelde aandacht voor cultuureducatie en participatie voor kinderen en jongeren. Hiermee sluiten we aan op een kwaliteit die Assen nu al heeft. Die kwaliteit willen we koesteren en versterken. *Opgroeien met cultuur* is te meer van belang omdat in een snel veranderende wereld flexibiliteit en creativiteit steeds belangrijker worden.

4. Met kunst & cultuur meer bereiken

Met deze vierde ambitie focussen we op de bijdragen die kunst & cultuur kunnen leveren aan maatschappelijke opgaven. Onze samenleving verandert. Technologische veranderingen, vergrijzing, nieuwkomers, veranderende arbeidsverhoudingen, stadsontwikkeling... steeds opnieuw moeten we met elkaar in gesprek over hoe we met die veranderingen om kunnen gaan. Kunst & cultuur biedt bij uitstek instrumenten om maatschappelijke opgaven aan te gaan. Kunst & cultuur verruimt de blik, stimuleert de creativiteit en verbindt. Door kunst & cultuur meer te verbinden met onze andere beleidsterreinen worden we als stad sterker en aantrekkelijker. Van wat culturele instellingen en kunstenaars hierin te bieden hebben willen we meer gebruik gaan maken.

5. Hoe gaan we onze ambities waarmaken?

De in het vorige hoofdstuk geformuleerde ambities geven richting aan de keuzes die we bij de uitwerking en uitvoering van het cultuurbeleid in Assen moeten maken. In dit hoofdstuk schetsen we hoe we de gestelde ambities in de praktijk kunnen realiseren. Tot welke (nieuwe) beleidsdoelen leiden ze? Welke rol willen we als gemeente spelen en wat verwachten we van de culturele partners? Wat voor voorzieningen en activiteiten zijn nodig? En hoe verdelen we het beschikbare budget over de verschillende doelen en sectoren?

IN DIT HOOFDSTUK

Beleidsdoelen

- Een gevarieerd, toegankelijk en gespreid aanbod
- Extra aandacht voor specifieke doelgroepen
- Een solide basisinfrastructuur
- Stimuleren en faciliteren amateurs en jonge kunstenaars
- Versterken profiel provinciehoofdstad
- Meer ruimte voor vernieuwing
- Communicatie en marketing
- Bovengemiddelde aandacht voor kinderen en jongeren
- Kunst & cultuur meer verbinden met andere beleidsterreinen
- Een gezellige en aantrekkelijke binnenstad
- Meer en beter samenwerken
- Initiatieven van kunstenaars

Uitgangspunten per sector

- Musea
- Actuele beeldende kunst en vormgeving
- Podiumkunsten
- Werkruimtes, broedplaatsen en expositieruimtes
- Bibliotheek en letteren
- Educatie en talentontwikkeling
- Verenigingen
- Evenementen en festivals
- Film
- Erfgoed en monumenten
- Kunst in de openbare ruimte (KOR)
- Media

Voldoende ambtelijke capaciteit bij de gemeente

Financiering

- Uitgangspunten
- 1) Kernvoorzieningen
- 2) Specifieke voorzieningen
- 3) Incidenteel

Beleidsdoelen

KUNST & CULTUUR VOOR EN DOOR IEDEREEN

Een gevarieerd, toegankelijk en gespreid aanbod

Wij willen dat kunst & cultuur in Assen er is voor alle inwoners; oud en jong, autochtoon en allochtoon, bemiddeld of onbemiddeld; in de theaters, buiten, en in andere toegankelijke accommodaties. Het aanbod aan kunst en cultuur is zodanig dat iedereen er iets van zijn gading in kan vinden. Met name noemen we hier culturele minderheden en nieuwkomers. We houden aandacht voor de betaalbaarheid van (professionele) kunst.

Extra aandacht voor specifieke doelgroepen

Niet iedereen neemt uit zichzelf even gemakkelijk deel aan het culturele leven of herkent zich voldoende in wat er geboden wordt. In de keuze van ons aanbod en in hoe we dat onder de aandacht van het beoogde publiek brengen besteden we daar extra aandacht aan. In sommige wijken van Assen verkeren relatief veel mensen in een kwetsbare positie. We vinden het belangrijk ook deze inwoners meer te betrekken bij culturele initiatieven en activiteiten om ook langs deze weg hun kwetsbaarheid te verminderen.

Een solide basisinfrastructuur

Het culturele aanbod krijgt in Assen, net zoals in andere steden, voor een belangrijk deel gestalte via een aantal fysieke en ondersteunende voorzieningen, die tezamen de basisinfrastructuur vormen voor het culturele leven in Assen. Deze basisinfrastructuur houden we – met rijk en provincie – in stand. Met de betrokken instellingen maken we langjarige afspraken over inzet, verwachte resultaten en financiering.

Stimuleren en faciliteren amateurs en jonge kunstenaars

Amateurs en jonge, beginnende kunstenaars bieden we faciliteiten om met de door hen gekozen creatieve activiteiten bezig te zijn en zich hierin te ontwikkelen. Dat doen we met toegankelijke accommodaties, cursussen en adviezen. Kunst ontstaat en bloeit waar creatieve mensen elkaar ontmoeten. Daarvoor bieden we gelegenheid.

SPRAAKMAKENDE PROVINCIEHOOFDSTAD

Versterken profiel provinciehoofdstad

Assen is niet zomaar een stad in Drenthe, maar de hoofdstad. Daaraan danken we de aanwezigheid van het onder meer Drents Museum, dat jaarlijks honderdduizenden bezoekers uit heel Nederland en daarbuiten naar Assen trekt. Assens profiel als provinciehoofdstad willen we versterken; met spraakmakende activiteiten, projecten, voorstellingen en evenementen. Voor bezoekers en toeristen, voor mensen uit de regio en voor de eigen inwoners. Daarbij blijft Assen Drents, met – naast en aanvullend op de andere twee provinciehoofdsteden Groningen en Leeuwarden – een eigen herkenbaar karakter.

Meer ruimte voor vernieuwing

De kracht van kunst & cultuur schuilt er vooral in dat er steeds weer iets nieuws ontstaat. Dat is eigen aan kunstenaars. Aan nieuwe dingen moeten we wennen, niet altijd zijn nieuwe kunstuitingen direct (commercieel) succesvol. Daarom willen we als gemeente meer ruimte bieden aan vernieuwing. Ruimte in meerdere aspecten: fysiek, beleidsmatig en financieel. Nieuwe initiatieven hebben tijd soms nodig om tot volle ontwikkeling te komen. Daar houden we rekening mee.

Communicatie en marketing

Assen biedt meer dan je denkt. Nu al. En daar willen we nog veel aan toevoegen. Dan is het ook van belang we de inwoners en (potentiële) bezoekers van Assen daarvan goed op de hoogte houden. We gaan onderzoeken hoe we gezamenlijk de communicatie/marketing van het cultuuraanbod in Assen kunnen stroomlijnen en versterken.

KINDEREN EN JONGEREN GROEIEN OP MET CULTUUR

Bovengemiddelde aandacht voor kinderen en jongeren

Assen, een stad om in op te groeien. Dat is een belangrijke kwaliteit van Assen en dat willen we zo houden. Nu al heeft Assen een rijk en gevarieerd aanbod aan culturele activiteiten voor kinderen. Op school en daarbuiten. Deze bovengemiddelde aandacht voor kinderen en jongeren willen we in stand houden. Daarbij is het van belang in het concrete aanbod steeds goed in te spelen op de (snel) veranderende leefwereld van jongeren.

MET CULTUUR MEER BEREIKEN

Kunst & cultuur meer verbinden met andere beleidsterreinen

Kunst & cultuur biedt bij uitstek instrumenten om maatschappelijke opgaven aan te gaan. Daarom willen we kunst & cultuur – onder andere met samenlevingskunst (community art) – meer verbinden met onze andere beleidsterreinen. Te denken valt aan armoedebeleid, welzijn, ouderen, leefbaarheid, jeugdbeleid, stadsontwikkeling, binnenstadsbeleid, economie, vestigingsbeleid en het stimuleren van de (digitale) creatieve industrie. Inmiddels zijn er vele voorbeelden van succesvolle projecten die bruggen slaan tussen cultuur en andere domeinen en zgn ‘samenlevingskunst’. Van wat culturele instellingen en kunstenaars hierin te bieden hebben willen we meer gebruik gaan maken. Zie ook hieronder de paragraaf over de rol van de gemeente.

Een gezellige en aantrekkelijke binnenstad

Een gezellige en aantrekkelijke binnenstad is goed voor Assen; voor de daar gevestigde ondernemers, voor ons profiel als spraakmakende provinciehoofdstad en – niet op de laatste plaats – voor de inwoners van Assen. We willen een binnenstad die er mooi uitziet, waar mensen zich thuis voelen en graag naar toe komen, ook nu door veranderend koopgedrag (internetwinkels) het winkeloppervlak zal afnemen. Met (jaarlijkse) culturele activiteiten kunnen we de aantrekkelijkheid van de binnenstad versterken. Dit werken we verder uit in de nieuwe binnenstadsvisie die medio 2020 zal verschijnen.

Meer en beter samenwerken

Cultuur ontstaat waar mensen elkaar ontmoeten. In de achterliggende jaren heeft de gemeente Assen hiervoor te weinig aandacht gehad. Daarin gaan we verandering brengen. Door periodieke en incidentele overlegvormen te organiseren, partijen bij elkaar te brengen ontstaat een klimaat waar nieuwe ideeën opborrelen, (financierings)mogelijkheden worden verkend en initiatieven tot ontwikkeling komen. Daarmee gaan we aan de slag. Samenwerken is meer dan ‘afstemmen’; succesvolle samenwerking vereist overeenstemming over wat je samen wilt bereiken, inzicht in en respect voor elkaars kwaliteiten en heldere afspraken over ieders inzet.

Initiatieven van kunstenaars

In Assen wonen en werken vele professionele – en amateurkunstenaars die de stad een warm hart toedragen en zich – als individu of gezamenlijk – met veel energie (en dikwijls belangeloos) inzetten voor het culturele klimaat in Assen. Onze waardering daarvoor hebben we niet altijd voldoende laten blijken. Dat gaat veranderen. We willen initiatieven van kunstenaars die aansluiten op onze ambities en

voor de stad van betekenis zijn zoveel mogelijk faciliteren en ondersteunen.

Uitgangspunten per sector

Cultuurbeleid krijgt concreet gestalte in de activiteiten en het aanbod van culturele instellingen, verenigingen en individuele kunstenaars. In het veld van kunst & cultuur onderscheiden we verschillende ‘sectoren’. Hieronder schetsen we per sector onze uitgangspunten voor het cultuurbeleid in Assen 2022 – 2024.

Musea

Assen heeft één museum: het Drents museum, een landelijk museum, geworteld in Drenthe. Het Drents Museum besteedt ook aandacht aan de geschiedenis van Assen en Drenthe. Het Drents Museum is een van de beste musea van ons land. Het trekt jaarlijks meer dan tweehonderdduizend bezoekers naar onze stad, waarmee het ook van grote economische betekenis is, met name voor de binnenstad.

Actuele beeldende kunst en vormgeving

Momenteel ondersteunt de gemeente samen met het Drents Museum KINK (Kunst in de Nieuwe Kolk), als expositieruimte voor actuele beeldende kunst. Het voortbestaan van KINK na 2020 op de huidige locatie is onzeker. We erkennen het belang van een voorziening voor actuele moderne kunst en vormgeving (met expositieruimte, informatie en advies, experimenteer- en ontwikkelfaciliteiten, enz).

In het verlengde van de schenking van de Berghuis-collectie, is in 2019 het initiatief ontstaan tot de ontwikkeling van een stadscollectie; een collectie nieuw te maken kunstwerken over Assen, breder dan alleen schilderkunst, gericht op alle inwoners van Assen en te presenteren op toegankelijke, wisselende plekken. In 2020 worden de plannen en mogelijkheden verder verkend.

Podia

Voor professionele grote en kleinere voorstellingen beschikken we in Assen over een modern en volledig geoutilleerd theater: De Nieuwe Kolk. Tevens is er Podium Zuidhaege als podium voor amateurgezelschappen en andere kunstenaars. Met deze beide voorzieningen – die deel uitmaken van onze basis infrastructuur – bieden we als gemeente voldoende ruimte voor de podiumkunsten.

Werkruimtes, broedplaatsen en expositieruimte

Kunstenaars hebben werkruimte nodig; een geluiddichte kamer, een atelier met goed licht, oefenruimte, een grote werkplaats en expositieruimte. Kunst gedijt bij de ontmoeting, kunstenaars inspireren elkaar. In Assen is er behoefte aan meer (gemeenschappelijke) ruimtes als broedplaats voor nieuw talent; ook voor nieuwe (digitale) disciplines in de creatieve industrie. We constateren dat kunstenaars wegtrekken uit Assen. In de behoefte aan werk- en tentoonstellingsruimte willen we beter voorzien.

Bibliotheek en letteren

De bibliotheek is een laagdrempelige voorziening voor iedereen, met een aanbod dat veel verder strekt dan het uitlenen van boeken. De bibliotheek verricht taken en ontwikkelt activiteiten op het gebied van leesbevordering, laaggeletterdheid, digitale geletterdheid, cultuureducatie, ontmoeting en emancipatie en biedt studiefaciliteiten voor scholieren, studenten en volwassenen. Gezien de betekenis van de educatieve en emancipatoire activiteiten van de bibliotheek voor onze aandachtsgroepen, streven we naar meer aanbod daarvan in de wijken. (De bibliotheek verzorgt reeds voor 28 scholen een schoolbibliotheek.)

Educatie en talentontwikkeling

Vanouds is er in Assen veel aandacht voor educatie en talentontwikkeling; zowel in het onderwijs als

daarbuiten (in de vrije tijd). Zie ook hierboven bij ‘Bovengemiddelde aandacht voor kinderen en jongeren.’ Deze bovengemiddelde aandacht heeft er echter ook toe geleid dat afnemers (scholen) van veel verschillende instellingen aanbiedingen ontvangen, hetgeen ook verwarrend en minder efficiënt kan zijn. Met instandhouding van het rijke aanbod willen we met de betrokken instellingen heldere afspraken maken over ieders rol en inzet.

Verenigingen

Veel Assenaren zijn actief in zang-, muziek- en toneel- en andere culturele verenigingen. Om wat ze daar met elkaar creëren en vanwege de ontmoeting. Verenigingen leveren een waardevolle bijdrage aan het sociale klimaat. Dat geldt ook voor andere, meer projectmatige culturele activiteiten. We vinden het belangrijk dat ze er zijn en vitaal blijven. Dat laatste is niet altijd eenvoudig (vergrijzing, financiën, professionele begeleiding, geschikte accommodatie). Als dat gevraagd wordt, bieden we advies en ondersteuning.

Evenementen en festivals

Evenementen en festivals maken Assen tot een bruisende stad. Evenementen en festivals hebben vaak een gemengd karakter met sportieve, commerciële en culturele ingrediënten. Aanvullend op de succesvolle evenementen/festivals die er nu al zijn*, zijn nieuwe evenementen/festivals welkom. We faciliteren ze zo goed mogelijk, waarbij we actief proberen voor iedereen aanvaardbare oplossingen te vinden in situaties waar regels en voorschriften het initiatief dreigen te belemmeren.

TT-festival, Bevrijdingsfestival, Preuvenement, Asser Bluesdagen, Festival Art of Wonder, Kunst aan de Vaart, de Midnight Walk, In de tuin, BoekenFest, TimBoekToe, IFA-filmfestival...

Film

Assen heeft één bioscoop met meerdere zalen in De Nieuwe Kolk, met een algemene programmering en voorstellingen voor speciale doelgroepen. Ook draaien er arthouse en andere niet-commerciële films, geprogrammeerd door zelfstandige organisaties. Bioscoopbezoek is een relatief laagdrempelige culturele activiteit, waarmee ook culturele minderheden, nieuwkomers en andere bijzondere doelgroepen bereikt kunnen worden.

Erfgoed en monumenten

Erfgoed en monumenten zijn van betekenis voor ons historisch bewustzijn en leveren een belangrijke bijdrage aan de identiteit van stad en omgeving. Ons papieren erfgoed wordt beheerd door het Drents Archief. In de toekomst zal een thans in ontwikkeling zijnd digitaal rijksarchief taken overnemen. Assen telt veel monumenten, de gemeentelijke monumentenlijst telt ruim 300 panden. Voor onderhoud en behoud van monumenten gelden primair rijksregelingen. Het actuele monumentenbeleid van de gemeente loopt tot 2020. Bij de actualisatie samen met de erfgoedpartijen zullen we meer aandacht besteden aan de betekenis van onze historische en hedendaagse monumenten voor de (toeristische) aantrekkelijkheid van onze stad. Dit mede om de vele duizenden bezoekers van het Drents Museum ook na hun bezoek aan het museum meer te laten genieten van het moois in Assen.

Kunst in de openbare ruimte

Kunst in de openbare ruimte maakt onze leefomgeving mooier, versterkt (in veel gevallen) het historisch bewustzijn en draagt bij aan de identiteit van onze stad. Kunst in de openbare ruimte komt in veel gevallen tot stand via de 1%-regeling bij nieuwbouw of de aanleg van grotere infrastructurele werken. De gemeente beheert de kunstobjecten. Momenteel telt Assen circa 145 kunstwerken in de openbare ruimte (waarvan circa 90 eigendom van de gemeente). Er is geen expliciet geformuleerd beleid; in voorkomende gevallen vragen we advies aan Kunst & Cultuur Drenthe.

Media

Onafhankelijke en kwalitatieve journalistieke media zijn voor het goed functioneren van onze samenleving onmisbaar. Op lokale schaal hebben we het dan over de regionale krant, de huis-aan-huis-bladen, RTV Drenthe en de stadsomroep Stichting Assen FM, welke laatste van ons jaarlijks een bijdrage in de exploitatiekosten ontvangt. Momenteel zijn er landelijk ontwikkelingen gaande richting streekomroepen, die mogelijk de rol van de stadsomroep zou overnemen. We volgen deze ontwikkeling.

Voldoende ambtelijke capaciteit bij de gemeente

Op het culturele veld zijn vele spelers actief. Om gezamenlijk tot goede resultaten te komen, is het samenwerking en afstemming essentieel. Hierin heeft de gemeente een belangrijk verantwoordelijkheid. Om die verantwoordelijkheid waar te kunnen maken is er professionaliteit nodig; met voldoende inhoudelijke kennis en operationele kracht. Daar gaan we voor zorgen. We streven ernaar in het voorjaar van 2020 voldoende ambtelijke capaciteit operationeel te hebben.

Netwerk bouwen en onderhouden

Een belangrijke taak van de medewerkers cultuur van de gemeente is actief bij te dragen aan het bouwen en onderhouden van het culturele netwerk in Assen. Hieraan zullen we in de komende jaren veel energie besteden en onze inzet en werkwijze frequent met de culturele partners evalueren.

Meer bereiken met cultuur

De gemeentelijke medewerkers cultuur spelen ook een belangrijk rol in onze ambitie cultuur meer te verbinden met andere beleidsterreinen. Daartoe is het nodig de mogelijkheden van cultuur als beleidsinstrument actief onder de aandacht te brengen bij andere beleidsafdelingen, contacten te leggen met cultuur-aanbieders, samen de mogelijkheden te verkennen, eventuele belemmeringen weg te nemen en creatieve initiatieven ruimte te geven.

Financiering

Door onze keuzes bij de verdeling van het beschikbare geld voor cultuur kunnen we sturen op onze doelen. In de achterliggende jaren is dat onvoldoende bewust gebeurd. Met deze cultuurnota willen we dat beter doen. Daartoe introduceren we een nieuwe en heldere subsidiesystematiek. De verdeling van ons gehele cultuurbudget zullen we opnieuw bezien. Met alle betrokkenen maken we in 2020 nieuwe afspraken voor 2021 – 2024. Waar deze herijking leidt tot vermindering dan wel afbouw van subsidie bieden we actieve ondersteuning bij het vinden van alternatieve financieringsbronnen. Zo nodig treffen we een overgangsregeling.

Uitgangspunten

Bij de herijking van de subsidierelaties hanteren we de volgende uitgangspunten:

Flexibeler

We willen meer flexibiliteit; we willen het aandeel langjarige subsidies verminderen en de ruimte voor projecten en vernieuwende initiatieven vergroten.

Meer cultureel ondernemerschap

We stimuleren en ondersteunen de culturele partners in cultureel ondernemerschap: de attitude en vaardigheid om met culturele activiteiten meer eigen inkomsten te verwerven.

Liever complementair dan concurrerend

Per categorie dienstverlening wil de gemeente bij voorkeur met één aanbieder een subsidierelatie aangaan. Waar instellingen/aanbieders vergelijkbare diensten aanbieden nodigen we ze uit een gezamenlijke aanbieding te doen, waarin hun diensten/activiteiten elkaar aanvullen.

Drie subsidie-categorieën

We onderscheiden drie subsidie-categorieën: 1) kernvoorzieningen; 2) specifieke voorzieningen en 3) incidenteel. Hieronder lichten we ze toe.

1) Kernvoorzieningen

De kernvoorzieningen vormen tezamen de basisinfrastructuur voor het culturele leven in Assen. Het zijn de fysieke en ondersteunende voorzieningen die we als 'spraakmakende provinciehoofdstad' altijd nodig zullen hebben. Waar de gemeente een rol heeft of neemt in de financiering, maken we met de kernvoorzieningen heldere meerjarige afspraken over opdracht en taken, en over kwalitatieve en kwantitatieve resultaten, zoals voortvloeiend uit onze ambities en uitgangspunten. Alle kernvoorzieningen hanteren de Fair Practice / Fair Payment Code en de Code Culturele Diversiteit en Inclusie.

Code Cultural Governance

De hier genoemde codes maken deel uit van de meeromvattende Code Cultural Governance met richtlijnen voor goed, verantwoord en transparant bestuur van en door culturele instellingen en richtlijnen voor toezicht daarop. De *Fair Practice Code* is een normatief kader voor duurzaam, eerlijk en transparant ondernemen en werken in kunst, cultuur en creatieve industrie. De *Fair Payment Code* voorziet in een eerlijke beloning van kunstenaars. De *Code Culturele Diversiteit en Inclusie* biedt een kapstok voor integraal diversiteitsbeleid.

2) Specifieke voorzieningen

Specifieke voorzieningen zijn organisaties of periodiek terugkerende activiteiten (evenementen, festivals) die een belangrijke bijdrage leveren aan de in deze nota geformuleerde ambities en uitgangspunten. Vaak zullen het voorzieningen/activiteiten zijn met een boven-lokale betekenis en uitstraling, waarmee ze in veel gevallen ook in aanmerking zullen komen voor financiering uit landelijke fondsen en/of door de provincie. Met specifieke voorzieningen maken we subsidieafspraken in beginsel voor vier jaar.

3) Incidenteel

Incidentele initiatieven/activiteiten die passen binnen de kaders van de cultuurnota kunnen een beroep doen op incidentele financiering. Incidentele financiering is altijd eenmalig, los van hoelang de

uitvoering van de activiteit duurt. Er komt een nieuwe regeling met heldere criteria en verantwoordingsafspraken. Ook bij incidentele financiering kan sprake zijn van co-financiering. Bij subsidieaanvragen boven een nader te bepalen bedrag vragen we eerst advies aan een commissie met vertegenwoordigers uit het culturele veld.

Co-financiering

Als culturele instellingen en initiatieven een beroep kunnen doen op fondsen en regelingen van het rijk, de provincie, bedrijven of stichtingen, stellen deze fondsen vaak als voorwaarde dat de gemeente mee-financiert. We willen meer gebruik maken van deze fondsen en zo het voor Assen beschikbare cultuurbudget vergroten. Om onze co-financieringsbijdrage te kunnen leveren is het van belang zo vroeg mogelijk in het begrotingsjaar/cyclus zicht te krijgen op welke kansen er liggen.

6. Financiën

In de gemeentebegroting voor 2020 is in totaal 10,5 miljoen euro opgenomen voor cultuur. Het is momenteel nog niet bekend hoe dat budget zich ontwikkelt. Ook zonder extra gemeentelijke middelen verwachten wij in 2021 – 2024 meer geld beschikbaar te hebben voor cultuur door actiever op zoek te gaan en beter gebruik te maken van elders beschikbare (co-financierings) gelden. Verder willen de instellingen stimuleren en ondersteunen bij het verwerven van meer eigen inkomsten (cultureel ondernemerschap). We zorgen dat we hiervoor de benodigde kennis en capaciteit kunnen bieden. Tot slot melden we hier dat we ook rekenen op passende bijdragen van (binnenstads)ondernemers en anderen die belang hebben bij een rijk cultureel leven in Assen.

7. Vervolg en planning

Deze conceptnota zullen we op 14 januari in een openbare bijeenkomst in DNK bespreken met de culturele partners en andere belangstellenden uit de Asser samenleving. Vervolgens zullen we in de eerste maanden van 2020 verdiepende gesprekken voeren met de culturele partners, waarbij we gezamenlijk willen verkennen hoe we aan de in deze nota geformuleerde ambities in de praktijk gestalte kunnen geven. We organiseren ook gesprekken met vertegenwoordigers van culturele minderheden en jongeren. Voor gesprekken met eventuele andere groeperingen staan we open. Wij vinden het van belang dat de nieuwe cultuurnota een zo breed mogelijk draagvlak krijgt.

In maart verwachten we dan een meer definitief concept aan de gemeenteraad te kunnen aanbieden, waarin we ook inzicht zullen geven in wat de nieuwe kaders concreet voor de culturele partners en andere cultuuraanbieders betekenen en of en zo ja welke overgangsmaatregelen wenselijk zijn.

Ook zullen we de nieuwe afspraken met de culturele partners uitwerken in een (of meerdere) uitvoeringsnota(s). Vervolgens moeten de afspraken dan in een formeel traject worden bekrachtigd om op 1 januari 2021 in te gaan.

De nieuwe cultuurperiode loopt dan tot en met 2024. Dit betekent dat we in dat jaar de cultuurnota opnieuw met de cultuurpartners onder de loep zullen nemen en actualiseren.. In 2022 zijn er gemeenteraadsverkiezingen; de herijking van het cultuurbeleid valt zodoende halverwege de nieuwe collegeperiode. De beleidsperiode van de gemeentelijke nota Kunst & Cultuur spoort zo met die van provincie en rijk.